

Competentiematrix

Hogeschool Domstad

2008-2009

Hogeschool

DOMSTAD

Katholieke
Lerarenopleiding
Basisonderwijs

Inhoud

Competentiegericht opleiden	3
Bachelor of education	4
Werken aan je competenties	5
Steeds wat moeilijker en complexer	6
Interpersoonlijk competent	10
Pedagogisch competent	12
Vakinhoudelijk en didactisch competent	14
Organisatorisch competent	18
Samenwerken in een schoolteam	20
Samenwerken in een omgeving	22
Reflectie en verantwoording	24
Colofon	26

Competentiegericht opleiden

Voor het beroep leraar basisonderwijs moet je heel wat in huis hebben. Je hebt veel kennis nodig over de ontwikkeling van kinderen, hoe je leerlingen begeleidt in hun leerproces én binnen de verschillende vakgebieden. Ook moet je over veel vaardigheden beschikken in het omgaan met kinderen, hun opvoeders en je eigen collega's. Daarnaast vraagt het beroep een open houding over de manier waarop je naar de wereld kijkt en hoe je erin staat.

Alle competenties (kennis, vaardigheden en houding) die je nodig hebt als leraar basisonderwijs zijn wettelijk vastgelegd door de Stichting Beroepskwaliteit Leraren (SBL). Aan deze kwaliteitseisen voldoet de competentiematrix van Hogeschool Domstad, die je nu in handen hebt. Binnen deze normen heeft deze hogeschool eigen accenten gelegd op specifieke competenties. Informatie over het beroepsbeeld en de opleidingsvisie van Hogeschool Domstad lees je in het boekje 'Ieder kind verdient de beste leraar'.

In deze nieuwe competentiematrix vind je alle competenties die jij je gedurende je opleiding eigen gaat maken. Het is een studie- en begeleidingscontract tussen jou als student, je studieloopbaanbegeleider en je mentor in de basisschool. Een belangrijk document dus. Daarom is het raadzaam om deze competentiematrix goed te bewaren.

Elke competentie valt uiteen in meerdere kernen die je tijdens je studie stapsgewijs op een steeds hoger niveau leert beheersen. In de opleidingsbekwame fase krijg je veel sturing vanuit de opleiding om aan je competenties te werken. In de beroepstakenbekwame fase werk je iets

zelfstandiger, in de werkplekbekwame fase sta je al grotendeels op eigen benen en in de startbekwame fase werk je helemaal zelfstandig. Elke fase word je getoetst op de beheersing van de competentiekernen op het gewenste niveau.

Inhoudelijke informatie over de eerste twee opleidingsfasen vind je in de 'Studiewijzer majorfase'. Informatie over de derde en vierde opleidingsfase kun je lezen in de 'Studiewijzer minorfase'. Speciaal voor begeleiding op je leerwerkplek is er het 'Praktijkboek voor mentoren op de basisschool'. Deze boekjes zijn verkrijgbaar bij het StudentInformatiePunt (STIP).

Deze competentiematrix wordt steeds weer bijgesteld en verdiept. De aanpassingen worden door het College van Bestuur en/of de examencommissie bepaald en zo spoedig mogelijk gepubliceerd op de Domstadportal of op DomstadNet. De gewijzigde regelingen dien je te zien als supplement van deze competentiematrix.

Voor de leesbaarheid richten wij ons op de studenten van onze hogeschool. Wij hopen en verwachten dat ook mentoren en coaches op de basisscholen deze competentiematrix met regelmaat raadplegen. Het opleiden en het begeleiden van toekomstige leraren is hierdoor (op termijn) een gezamenlijke verantwoordelijkheid van lerarenopleiding en basisschool.

College van Bestuur Hogeschool Domstad
Drs. S.H.M. (Simone) de Wit MPA
Drs. G.A. (Ada) van der Velden-Westervelt

Bachelor of education

De lerarenopleiding basisonderwijs is een hogere beroepsopleiding. Het opleidingsprogramma van Hogeschool Domstad voldoet aan de Europese standaard voor het bachelorniveau (de zogeheten Dublincriptors): de student verwerft kennis en inzicht in het vak, kan die kennis toepassen, een oordeel vormen, communiceren en zelf verder leren.

Wie het diploma van Hogeschool Domstad heeft behaald, mag zich 'bachelor of education' noemen. Een bachelor kan doorstuderen om 'master' te worden.

Doelgericht competenties ontwikkelen

Studenten van Hogeschool Domstad ontwikkelen doelgericht de competenties die een leraar basisonderwijs nodig heeft. Dit betekent dat kennis, vaardigheden en houding voortdurend met elkaar verweven zijn. Het beroep van leraar is heel afvisselend, leuk en interessant, maar ook complex. Je hebt veel **kennis** nodig over de ontwikkeling van kinderen, hoe je kinderen begeleidt in hun leerproces en hoe je dit doet binnen de verschillende vakgebieden. Je moet **vaardig** zijn in het omgaan met kinderen, collega's en opvoeders. En het vraagt een betrokken en open **houding** over hoe je naar de wereld kijkt en erin staat.

Het programma-aanbod van Hogeschool Domstad stimuleert je om de gewenste kennis, vaardigheden en houdingen te ontwikkelen. Aan het begin van de studie (majorfase) krijg je hierbij sturing; in de loop van de opleiding krijg je steeds meer ruimte om te studeren aan de hand van je eigen leer-vragen en de leervragen geformuleerd vanuit de beroepspraktijk.

Eenmaal in het bezit van je getuigschrift bachelor of education, werk je als startende leraar aan je verdere bekwaamheidseisen.

Per
opleidingsfase
klim je steeds
een niveau
hoger.

Werken aan je competenties

Iedere competentie is in meerdere kernen uitgewerkt naar de vier beheersingsniveaus in de opleiding. Per opleidingsfase klim je steeds een beheersingsniveau hoger en leer je steeds meer eigen verantwoordelijk nemen. Zo kun je in de opleidingsbekwame fase rekenen op veel sturing en begeleiding vanuit de opleiding en ga je in de startbekwame fase zo goed als zelfstandig aan de slag.

Toetsing

Het toetsbeleid van Hogeschool Domstad is gebaseerd op de competentiekernen van de competentiematrix. Om te laten zien dat je de competentiekernen op het betreffende niveau beheert, word je regelmatig getoetst. In de majorfase krijg je vier toetsen, in de minorfase twee toetsen. Elke toets bestaat uit verschillende deeltoetsen. Voorbeelden van deeltoetsen zijn: een kennistoets, een casustoets, een assessment of de samenstelling van een assessmentdossier waarmee je aantoont dat je over de vereiste competenties beschikt. Op Domstadnet lees je meer over de competentiekernen en de toetsing daarvan.

Assessmentdossier

Gedurende je hele studie houd je een digitaal portfolio bij. Daarin laat je zien op welke wijze je werkt aan de ontwikkeling van je competenties; zowel op je leerwerkplek op de basisschool als op de opleiding. Het portfolio bestaat uit beeldmateriaal en schriftelijk werk.

Op het moment dat je opgaat voor een assessment, selecteer je bewijzen voor behaalde competenties uit je portfolio en stel je op basis hiervan een assessmentdossier samen. In het assessmentdossier toon je aan dat je competent bent in vastgestelde competentiekernen in beroepssituaties die je daadwerkelijk tegenkomt als leraar op de basisschool. Om juist te handelen in verschillende beroepssituaties wordt er een beroep gedaan op je kennis, inzicht en houding. In je assessmentdossier laat je zien hoe jij dat doet. De beroepssituaties worden complexer naarmate je opleiding vordert.

Digitale vragenlijsten

Jouw ontwikkeling als leraar in opleiding op de basisschool, houd je bij in je digitale portfolio. Aan de hand van digitale vragenlijsten houden je mentor op de basisschool, je studieloopbaanbegeleider (slb'er) op Hogeschool Domstad en jijzelf de vorderingen bij van jouw competenties als leraar. Deze vorderingen neem je op in je portfolio.

Toetsen majorfase

In de majorfase zijn vier toetsmomenten per jaar. Het eerste deel van de majorfase - de opleidingsbekwame fase - rond je af met vier kennistoetsen, vier casustoetsen en twee assessmentdossiers. Het tweede deel van de

Je wordt niet
meteen in het
diepe gegooid.

majorfase - de beroepstakenbekwame fase - sluit je af met vier kennistoetsen, twee casustoetsen en twee assessmentdossiers. In elke toets toon je aan dat je competent bent op de vastgestelde competentiekernen.

Toetsen minorfase

In de minorfase word je twee keer per jaar getoetst. Voor zowel de beroepsminoren 1 en 2 als de gekozen profielminoren toon je je competenties aan door schriftelijke bewijzen en een mondelinge toelichting. Beide fasen van de minorfase - de werkplekbekwame én de startbekwame fase - rond je af met assessmentgesprekken. De assessmentgesprekken vinden plaats aan de hand van een assessmentdossier.

Aan het werk

Na het afstuderen beheers je de beroepscompetenties op het niveau 'startbekwaam'. Als startende leraar kun je volwaardig aan het werk op een basisschool. Je beroepsontwikkeling gaat door bij je werkgever. Nu niet als student, maar als betaalde leraar. Deze ontwikkeling van startbekwaam naar vakbekwaam wordt vastgelegd in een bekwaamheidsdossier. Voor scholing en begeleiding kunnen beroepskrachten terecht bij de afdeling Post-HBO van Hogeschool Domstad.

Steeds wat moeilijker en complexer

Als beginnend student word je niet in het diepe gegooid op Hogeschool Domstad. Alles van het beroep leraar moet je immers nog leren. Om je de kennis, vaardigheden en houding stapsgewijs eigen te maken, werk je aan het begin van je opleiding aan je competenties in een weinig complexe context (praktijksituatie binnen de basisschool). Aan het eind van de opleidingsbekwame fase toon je aan dat je in deze weinig complexe context de competenties onder de knie hebt. Om vervolgens in de beroepstakenbekwame fase in een iets complexere context aan je competenties te werken. Per fase wordt de context steeds wat moeilijker en complexer.

De competentiematrix is gebaseerd op deze stijgende lijn in de complexiteit van de context. Het schema hiernaast laat zien dat de context waarin je aan je competenties werkt complexer wordt naarmate je studie vordert. De beschreven contexten gelden voor alle competenties.

De complexiteit van de context

	Opleidingsbekwaam	<ul style="list-style-type: none"> • theorie met kleine 'I' ontwikkelen door handelen in de beroepssituatie • onder verantwoordelijkheid van de mentor en directe begeleiding van de slb'er • voor losse kortdurende activiteiten • zowel stimulerend als leidend • leeractiviteiten zijn gericht op een kleine heterogene groep leerlingen (6-8)
	Beroepstaken-bekwaam	<ul style="list-style-type: none"> • theorieën met een kleine 'I', worden gescherpt aan die met een grote 'T' • onder gedeelde verantwoordelijkheid met de mentor en begeleiding van de slb'er • een dagdeel • stimulerend en (bege)leidend • leeractiviteiten zijn gericht op een iets grotere heterogene groep leerlingen (10-15)
	Werkplekbekwaam	<ul style="list-style-type: none"> • eigen handelen toetsen aan theorie. Conceptuele reflectie op effectief handelen in beroepssituaties • gecoacht door de mentor en de slb'er • enkele aaneengesloten dagen • stimulerend, leidend en begeleidend • leeractiviteiten zijn gericht op een iets grotere heterogene groep leerlingen (ongeveer 20)
	Startbekwaam	<ul style="list-style-type: none"> • handelen in beroepssituaties en achtergrondtheorieën beïnvloeden en versterken elkaar • zelf verantwoordelijk • de complete week • stimulerend, leidend en begeleidend • leeractiviteiten zijn gericht op een gehele groep/klas

De competentiematrix

De competentiematrix van Hogeschool Domstad telt zeven competenties:

- **Competentie 1: interpersoonlijk competent (waaronder communicatie)**

Een leraar die interpersoonlijk competent is, zorgt ervoor dat er in zijn lessen een goede sfeer van omgaan en samenwerken met de leerlingen is.

- **Competentie 2: pedagogisch competent**

Een leraar die pedagogisch competent is, zorgt voor een veilige leeromgeving in zijn lessen. Hij zorgt voor een sociaal-emotionele en morele ontwikkeling van de leerlingen. Hij helpt hen een zelfstandig en verantwoordelijk persoon te worden.

- **Competentie 3: didactisch competent**

Een leraar die didactisch competent is, zorgt voor een krachtige leeromgeving in zijn lessen. Hij helpt de leerlingen zich de culturele bagage eigen te maken die iedereen in de samenleving nodig heeft om volwaardig te kunnen functioneren.

- **Competentie 4: organisatorisch competent**

Een leraar die organisatorisch competent is, zorgt voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer in zijn lessen.

- **Competentie 5: samenwerken in een schoolteam**

Een leraar die competent is in het samenwerken met collega's, zorgt ervoor dat zijn werk en dat van zijn collega's op school goed op elkaar zijn afgestemd. Hij draagt ook bij aan het goed functioneren van de schoolorganisatie.

- **Competentie 6: samenwerken in een omgeving**

Een leraar die competent is in de samenwerking met de omgeving, zorgt ervoor dat zijn professionele handelen en dat van anderen buiten de school (ouders, instanties) goed op elkaar zijn afgestemd.

- **Competentie 7: de competentie waarin je je eigen handelen kan verantwoorden (reflectie en verantwoording)**

Een leraar die competent is in reflectie en verantwoording, denkt na over zijn beroepsopvattingen en bekwaamheid en is voortdurend bezig zich verder te ontwikkelen en te professionaliseren.

De kleur en identiteit van Domstad

Competentie 1 (communicatie) en 7 (reflectie en verantwoording) zijn specifiek geformuleerd vanuit het beroepsbeeld en de opleidingsvisie van Hogeschool Domstad. Competentie 1 beschouwt Domstad als de basale competentie voor het beroep van leraar basisonderwijs. Reflectie heeft een leraar (in opleiding) nodig om zichtbaar te kunnen sturen in zijn eigen leerproces. In het kader van 'permanente professionalisering' is dit van groot belang om door te groeien.

Communicatie
is een basale
competentie in
dit vak.

Reflectie, registratie en navigatie

Hogeschool Domstad onderscheidt drie verschillende kernen bij de competentie 7 'reflectie en verantwoording': reflectie, registratie en navigatie.

Bij de reflectie of verantwoording gaat het om het systematisch onderzoeken van je eigen handelen en je handelen kunnen bespreken met anderen. Een voorbeeld: je hebt in je groep een leerling die moeilijk is te motiveren om aan een leertaak te beginnen. Tijdens je intervisiebijeenkomst met je studieloopbaanbegeleider en medestudenten analyseer en onderzoek je jouw acties en inzet om het kind te motiveren en te inspireren.

Registratie houdt in dat je verantwoordelijkheid draagt voor de registratie van je activiteiten. Je registreert de ontwikkeling van je competenties. Een voorbeeld: je analyseert de uitkomsten van je digitale vragenlijsten of de uitkomsten van een casustoets. Je besteedt veel aandacht aan het ordenen en vastleggen van deze gegevens.

Bij navigatie kies je een specifieke leerroute op basis van je eigen sterkte- en zwakteanalyse, je profieleringswensen en de wensen van de basisschool. Een voorbeeld: je wilt je verder ontwikkelen op het gebied van de kunstzinnige vorming. Je wilt je extra profileren als leraar dans en muziek. Je kiest in de minorfase voor de minor cultuur-en kunsteducatie. Je gaat op zoek naar een basisschool die de leerlijnen muziek en dans wil verdiepen. Samen met de mentor van de basisschool en de expertdocent op Domstad ga je je specialiseren. Je navegeert en matcht jouw leervraag met de schoolontwikkeling van je basisschool.

Akte van bekwaamheid Godsdienst/Levensbeschouwing

Binnen Hogeschool Domstad doe je specifieke competenties op voor de akte levensbeschouwing. Een student die alle onderdelen van het levensbeschouwelijk onderwijs met goede resultaten afrondt, ontvangt het Certificaat Akte van bekwaamheid Godsdienst/Levensbeschouwing voor leraar katholiek basisonderwijs.

Competentie 1: interpersoonlijk competent

Opleidingsbekwaam	Beroepstakenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
<p>KERN 1: functioneeren binnen en begeleiden van (al dan niet digitale) groepsprocessen</p> <p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • basale kennis heeft van groepsdynamische processen • leiding kan nemen binnen een groep 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • groepsdynamische processen in zijn groep kent en herkent • rekening houdt met de groep bij het leiding geven 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • inzicht heeft in groepsdynamische processen en dit om zet in een plan • de wijze van leiding geven, aangepast aan de groep 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • binnen zijn groep structureel handelt op basis van de inzichten die hij heeft in groepsdynamische processen • de eigen verantwoordelijkheden en het vertrouwen in de groep in balans brengt bij het leiding geven
<p>KERN 2: communiceren met anderen</p> <p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • enkele communicatievaardigheden kent en deze inzet bij interactie met anderen, daarbij o.a. gebruik makend van digitale mogelijkheden • zijn eigen waarden in ontmoeting met anderen zijn eigen waarden expliciteert • openstaat voor ideeën van anderen 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • bewust enkele communicatievaardigheden inzet bij interactie met anderen, daarbij o.a. gebruik makend van digitale mogelijkheden • in ontmoeting met anderen zijn eigen waarden • daadwerkelijke interesse in ideeën van anderen toont 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • communicatievaardigheden gericht inzet bij interactie met anderen, daarbij o.a. gebruik maken van digitale mogelijkheden • uitlegt hoe zijn handelen voorkomt uit zijn waarden in dialoog treedt met anderen 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • communicatievaardigheden gericht inzet om negatieve communicatiepatronen om te buigen in positieve, daarbij o.a. gebruik makend van digitale mogelijkheden congruentie laait zien tussen zijn handelen en waarden in dialoog treedt met anderen met als doel wederzijds begrip

Competentie 2: pedagogisch competent

	Opleidingsbekwaam	Beroepstakkenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
KERN 1: het pedagogisch handelen	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • basisbehoeften (relatie, competentie, autonomie) van kinderen herkent en hier rekening mee houdt • aantoon hoe hij met behulp van enkele opvoedingsmiddelen en vaardigheden, adequate reageert op kinderen en de effecten evalueert • het gedrag van individuele leerlingen binnen een groep op een positieve wijze beïnvloedt: • het belang van zelfstandigheid bij kinderen onderkent • initiatieven van leerlingen stimuleert en deze verwerkt in leeractiviteiten • leerlingen bewust maakt van hun verantwoordelijkheid • een empathische houding naar kinderen heeft • kennis heeft van de democratische, multiculturele, multireligieuze en digitale samenleving waarin kinderen leven 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • binnen leeractiviteiten tegemoet komt aan basisbehoeften van kinderen • opvoedingsmiddelen en -vaardigheden inzet en daarvoor een plan opstelt, uitvoert en evaluateert om een prettige leef- en leeromgeving te bereiken • het gedrag van enkele leerlingen binnen een groep begeleidt en positief beïnvloedt; • zelfstandigheid bij kinderen bevordert • initiatieven van leerlingen stimuleert en deze verwerkt in leeractiviteiten • leerlingen bewust maakt van hun verantwoordelijkheid op een empathische wijze sociëel-emotionele en morele ondersteuning biedt 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in zijn onderwijs tegemoet komt aan de basisbehoeften van leerlingen realiseren van een veilig leef- en leerklimaat • planmatig opvoedings-middelen en -vaardigheden inzet om kinderen sociëel-emotioneel en morele ondersteuning te bieden • gedragingen van alle leerlingen en hun leerprocessen op plannmatige wijze in kaart brengt, begeleidt en positief beïnvloedt: • kinderen de mogelijkheid biedt zelfstandig samen te werken en te leren • leerlingen begeleidt bij het stellen en beantwoorden van hun eigen leervragen • leerlingen uitdaagt en helpt om hun verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf en elkaar • leerlingen ondersteunt en bewust maakt van het adequaat omgaan met sociëel-emotionele en morele situaties 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • in zijn onderwijs tegemoet komt aan de basisbehoeften van leerlingen realiseren van een veilig leef- en leerklimaat • planmatig opvoedings-middelen en -vaardigheden inzet om kinderen sociëel-emotioneel en morele ondersteuning te bieden • gedragingen van alle leerlingen en hun leerprocessen op plannmatige wijze in kaart brengt, begeleidt en positief beïnvloedt: • kinderen de mogelijkheid biedt zelfstandig samen te werken en te leren • leerlingen begeleidt bij het stellen en beantwoorden van hun eigen leervragen • leerlingen uitdaagt en helpt om hun verantwoordelijkheid te nemen voor zichzelf en elkaar • leerlingen ondersteunt en bewust maakt van het adequaat omgaan met sociëel-emotionele en morele situaties
KERN 2: de student creëert een veilige leeromgeving in zijn groep en zijn lessen en kan dat beargumenteren	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • kennis heeft van enkele opvoedings- en ontwikkelingstheorieën ontwikkelingsniveaus van leerlingen signaleert en beschrijvend observeert • naar aanleiding van observaties een plan opstelt gericht op het verbeteren van het contact met enkele leerlingen 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • voorleeft hoe men verantwoordelijkheid neemt aan de democratische, multiculturele, multireligieuze en digitale samenleving waarin zij leven 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samen met kinderen bewust deeneert aan de democratische, multiculturele, multireligieuze en digitale samenleving waarin zij leven 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het gedrag van leerlingen duidt op basis van kennis over opvoedings- en ontwikkelingstheorie en (sociaal-) culturele achtergronden • verschillen in ontwikkelings-niveau tussen leerlingen signaleert, gestructureerd observeert en analyseert aan de hand van observaties • een individuel plan opstelt gericht op het ondersteunen van enkele kinderen en het verhogen van hun betrokkenheid

Competentie 3: vakinhoudelijk en didactisch competent

Opleidingsbekwaam	Beroepstakenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
KERN 1: adaptief werken met leerlingen <ul style="list-style-type: none"> Het gaat erom dat de student met inachtneming van het eigen leeractiviteiten voorbereidt, uitvoert en evolueert (al dan niet met methodisch en digitaal materiaal) die gericht zijn op de beginpositie van leerlingen en een concreet doel de evaluatie gebruikt om vervolgaanvragen aan te passen zicht heeft op de leerlijnen van de verschillende vakgebieden verschillen tussen leerlingen herkent en benoemt en rekening houdt met tempoverschillen 	<ul style="list-style-type: none"> Het gaat erom dat de student met inachtneming van het eigen leeractiviteiten ontwerpt, voorbereidt, uitvoert en evolueert (al dan niet met behulp van methodisch en digitaal materiaal) die gericht zijn op de beginpositie van leerlingen en een concreet doel bij het bepalen van de inhoud van zijn leeractiviteit aansluit bij de inhoudelijke planning van de mentor de evaluatie gebruikt om vervolgaanvragen te richten op verschillen tussen leerlingen kennis heeft van de leerlijnen van de verschillende vakgebieden en ze toepast in de eigen bouw rekening houdt met verschillen tussen leerlingen in tempo, niveau en interesse en voor enkele leerlingen die dat nodig hebben alternatieven in kan zetten 	<ul style="list-style-type: none"> Het gaat erom dat de student van het schoolvak: <ul style="list-style-type: none"> lessen-/leeractiviteiten in samenhang en gericht op de beginpositie van leerlingen en concrete lesdoelen ontwerpt, voorbereidt, uitvoert en evolueert een periodeplanning maakt, rekening houdend met verschillen tussen kinderen en hiermee flexibel kan omgaan de evaluatie gebruikt om de planning en leeractiviteiten voor individuele leerlingen aan te passen kennis van de verschillende leerlijnen adequad toepast, met speciale aandacht voor de doorgaande lin in de bouw van de specifieke groep op plannmatige wijze rekening houdt met verschillen tussen leerlingen in tempo, niveau en interesse 	<ul style="list-style-type: none"> Het gaat erom dat de student met inachtneming van het eigen van het schoolvak: <ul style="list-style-type: none"> leerarrangementen gericht op concrete lesdoelen, voldoen en de behoeften van individuele leerlingen ontwerpt, voorbereidt, uitvoert en evolueert bij het uitvoeren van lessen/leeractiviteiten rekening houdt met de beginpositie van leerlingen een periode- en jaarplassing maakt en deze op adaptieve wijze inzet binnen de groep de evaluatie gebruikt om de planning, leeroutes en leeractiviteiten voor leerlingen aan te passen de ontwikkeling van kinderen begeleidt vanuit de kennis van de diverse leerlijnen. De student kan hierbij individuele leerresultaten van de leerlingen beargumenteerd plaatsen op de leer- en ontwikkelingslijnen

Competentie 3: vakinhoudelijk en didactisch competent

Opleidingsbekwaam	Beroepstakenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
<p>KERN 2: <u>creëren van een leeromgeving die tot leren uitdraait</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Het gaat erom dat de student met inachtneming van het eigenere van het schoolvak een uitdagende leeromgeving creëert en daarbij: <ul style="list-style-type: none"> • voor het bereiken van lesdoelen en het bevorderen van de betrokkenheid van leerlingen, gebruik maakt van verschillende didactische werkvormen en middelen, waaronder ICT • bij de keuze van de leerstof gebruik maakt van de beleveningswereld en de leeromgeving van de leerlingen • een betekenisvolle context creëert en daarbij activiteiten ontwerpt vanuit enkele verschillende vakken 	<p>KERN 2: <u>met inachtneming van het eigenere van het schoolvak een uitdagende leeromgeving creëert en daarbij:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • voor het bereiken van lesdoelen en het bevorderen van de betrokkenheid van leerlingen, gebruik maakt van verschillende didactische werkvormen en middelen inzet (waaronder ICT) die coöperatief en constructivistisch leren versterken • de leerstof betekenis geeft door aan te sluiten bij de beleveningswereld, de leeromgeving, de (sociaal-)culturele en levensbeschouwelijke context van de leerlingen en de actualiteit • voor zijn leeractiviteiten het taalgebruik afgestemd op de groep en bij instructies rekening houdt met taatzwakke leerlingen • betekenisvolle activiteiten ontwerpt door vanuit verschillende vakken leerinhouden te kiezen en deze in samenhang te verwerken 	<p>KERN 2: <u>met inachtneming van het eigenere van het schoolvak een uitdagende leeromgeving creëert en daarbij:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • voor het bereiken van lesdoelen en het bevorderen van de betrokkenheid van leerlingen, verschillende didactische werkvormen en middelen inzet (waaronder ICT) die coöperatief en constructivistisch leren uilloeken • de leerstof betekenis geeft door aan te sluiten bij de beleveningswereld, de leeromgeving, de (sociaal-)culturele en levensbeschouwelijke context van de leerlingen en de actualiteit • voor zijn leeractiviteiten het taalgebruik afgestemd op de groep en bij instructies rekening houdt met taatzwakke leerlingen 	<p>KERN 2: <u>met inachtneming van het eigenere van het schoolvak een uitdagende leeromgeving creëert en daarbij:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • voor het bereiken van lesdoelen en het bevorderen van de betrokkenheid van leerlingen, verschillende didactische werkvormen en middelen inzet (waaronder ICT) die coöperatief en constructivistisch leren uilloeken • voor het bereiken van lesdoelen en het bevorderen van de betrokkenheid van leerlingen, verschillende didactische werkvormen en middelen inzet (waaronder ICT) die coöperatief en constructivistisch leren uilloeken • voor het bereiken van lesdoelen en het bevorderen van de betrokkenheid van leerlingen, verschillende didactische werkvormen en middelen inzet (waaronder ICT) die coöperatief en constructivistisch leren uilloeken • voor het bereiken van lesdoelen en het bevorderen van de betrokkenheid van leerlingen, verschillende didactische werkvormen en middelen inzet (waaronder ICT) die coöperatief en constructivistisch leren uilloeken

Competentie 4: organisatorisch competent

	Opleidingsbekwaam	Beroepstakenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
KERN 1: het zorgdragen voor alle aspecten van Klassen- management in de eigen groep	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> atspraken maakt en regels op een consequente en positieve wijze hanteert leermiddelen en -materialen die aansluiten bij de activiteit overzichtelijk klaarzet de verschillende structuurbehoeften van leerlingen herkent en benoemt een planning voor één leeractiviteit maakt en volgt deze zondig bijstelt op basis van evaluatie van gestelde doelen 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> ervoor zorgt dat afspraken en regels door de leerlingen gedragen worden en deze op een consequente en positieve wijze hanteert passende en uitdagende leermiddelen en -materialen inzet en deze overzichtelijk ordent een leeromgeving schept waarbij hij rekening houdt met verschillende structuurbehoeften van leerlingen meerder leeractiviteiten na elkaar plant en evalueert aan de hand van gestelde doelen 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> met leerlingen regels en afspraken bespreekt en helderheid creëert over wederzijdse verwachtingen leermiddelen en -materialen ordent tot een leeromgeving die aanzet tot actief leren een overzichtelijke en veilige leeromgeving schept en zo tegemoet komt aan de verschillende structuurbehoeften van leerlingen de leeractiviteiten (met leerlingen) plant, de planning kritisch evalueren in relatie tot gestelde doelen en dit in een kindvolgsysteem registreert 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> leerlingen bij het opstellen en hanteren van regels betrekt en helder is over wederzijdse verwachtingen en verantwoordelijkheden een krachtige leeromgeving inricht, middelen en materialen op een doelmatige wijze ordent en dit afstemt op de leeractiviteiten een overzichtelijke en veilige leeromgeving schept hierbij inspeelt op het verschil in structurbehoeft van individuele leerlingen de leeractiviteiten (met leerlingen) plant en kritisch evalueert in relatie tot periodendoelen en hierbij een kindvolgsysteem doelmatig inzet
KERN 2: het zorgdragen voor organisatorische aspecten op schoolniveau	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> de schoolregels kent en hiernaar handelt weet welk kindvolgsysteem de school hantert 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> meewerkt aan een overzichtelijke en ordelijke sfeer op school weet hoe zijn school een kindvolgsysteem binnen de zorgstructuur hantert 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> zijn bijdrage levert aan een zich verantwoordelijk voelt voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer op school kennis heeft van de zorgstructuur op zijn school en hierbinnen exemplarisch adequaat kan handelen 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> zorg draagt voor een overzichtelijke, ordelijke en taakgerichte sfeer op school adequate handelt op basis van de totale zorgstructuur (IB, WNSI) binnen zijn school

Competentie 5: Samenwerken in een schoolteam

Opleidingsbekwaam	Beroepstakenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
KERN 1: open communiceren met collega's in school <ul style="list-style-type: none"> belangstelling toont voor werkwijs binnen de school en weet dat er ook andere aanpakken mogelijk zijn zichtbaar is binnen de school en initiatief neemt voor overleg met de mentor over: <ul style="list-style-type: none"> een goed pedagogisch en didactisch klimaat; een goede onderlinge samenwerking; heldere werkafspraken zijn handelen bespreekt met anderen, die zich in eenzelfde situatie bevinden en daarbij gebruik maakt van digitale leerwerkenden 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> onderscheid maakt tussen diverse werkwijsen en weet dat er verschillende visies op onderwijs zijn incidenteel een bijdrage levert aan overleg tussen enkele collega's en zijn mentor over: <ul style="list-style-type: none"> een goede onderlinge samenwerking; een goed pedagogisch en didactisch klimaat; heldere werkafspraken deel uitmaakt van een geleide leergroep en in die groep zijn handelen bespreekt en daarbij gebruik maakt van digitale leerwerkenden 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> de werkwijs van de school koppelt aan achterliggende visies op onderwijs deelnemt aan organisatorisch overleg en zijn bijdrage levert aan de uitvoering hiervan als het gaat om: <ul style="list-style-type: none"> een goed pedagogisch en didactisch klimaat; een goede onderlinge samenwerking; heldere werkafspraken deel uitmaakt van een leergroep en in die groep zijn handelen bespreekt en daarbij gebruik maakt van digitale leerwerkenden 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> de visie en werkwijs van de school kritisch beoordeelt en hierbinnen op constructieve wijze zijn eigen werkconcept hanteert op constructieve wijze zijn bijdrage levert aan overleg over: <ul style="list-style-type: none"> een goed pedagogisch en didactisch klimaat; een goede onderlinge samenwerking; heldere werkafspraken gebruikt van collegiale consultatie en daarbij gebruik maakt van digitale (leer) netwerken
KERN 2: leveren van een constructieve bijdrage aan schoolontwikkeling <ul style="list-style-type: none"> de waarden van de school ken en zich daarop verhoudt deelneemt aan deelactiviteiten die buiten de les plaatsvinden interesse toont in ontwikkeling van de school 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> met zijn mentor bespreekt en weet hoe hij deze in de praktijk van alledag zichtbaar maakt deeltaken van activiteiten die buiten de les plaatsvinden op zich neemt interesse toont in overleg, gericht op de ontwikkeling van de school 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> de gezamenlijke waarden van de school bespreekt en hier samen met collega's aan bijdraagt inzicht heeft in het taakbeleid en daarbinnen incidenteel deelneemt aan activiteiten die buiten de les plaatsvinden een bijdrage levert aan overlegsituaties, gericht op de ontwikkeling van de school 	<p><u>Het gaat erom dat de student:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> de gezamenlijke waarden en de gemeenschapszin van de school bespreekt en deze samen met collega's uitdraagt inzicht heeft in het taakbeleid en daarbinnen verantwoordelijkheid neemt voor activiteiten die buiten de les plaatsvinden gebruik maakt van collegiale consultatie en daarbij gebruik maakt van digitale (leer) netwerken
			

Competentie 6: Samenwerken met de omgeving

	Opleidingsbekwaam	Beroepstakenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
KERN 1: professionele contacten onderhouden met ouders / verzorgers	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> incidenteel samenwerk met opvoeders bij activiteiten binnen de groep de opvattingen van de stageschool op het gebied van samenwerken met opvoeders weergeeft contact heeft met opvoeders 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> in activiteiten participeert binnen de school waarbij ook opvoeders betrokken zijn de opvattingen van de stageschool op het gebied van samenwerken met opvoeders weergeeft en er naar handelt met opvoeders de dagelijkse gang van zaken van het kind in de groep bespreekt 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> kennis heeft van de diverse contacten tussen school en opvoeders en waar mogelijk actief deelneemt aan activiteiten waarbij opvoeders betrokken zijn verschillende opvattingen en werkwijzen op het gebied van samenwerken met opvoeders in kaart brengt en vergelijkt zicht heeft op de ontwikkeling van de leerlingen en over enkele kinderen (onder leerdelen gedragproblemen) indien mogelijk een gepland gesprek voert met de opvoeders 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> kennis heeft van de diverse contacten tussen school en opvoeders en waar mogelijk actief deelneemt aan activiteiten waarbij opvoeders betrokken zijn zijn eigen opvattingen en werkwijzen formuleert en toepast op het gebied van samenwerken met opvoeders inzicht heeft in de ontwikkeling van de leerlingen en over verschillende kinderen een gepland gesprek voert met de opvoeders
KERN 2: professionele contacten onderhouden met zorginstellingen	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> op de hoogte is van wie er betrokken is bij de zorgstructuur binnen de school de contacten die de school onderhoudt met zorginstellingen in kaart brengt 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> in gesprek gaat met een vertegenwoordiger van de zorgstructuur op de school de zorgstructuur van de school in kaart brengt en weet welke informatie en kennis waar te halen is 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> de waarde van de informatie uit het contact tussen zorginstellingen en verantwoordelijken binnend de school onderkennen en waar mogelijk aansluiten bij een gesprek tussen beide partijen 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> na toestemming van de verantwoordelijken binnend de school, op een zorgvuldige wijze gebruik maakt van informatie van de zorginstellingen opgenomen in interne leerlingendossiers kennis heeft van en inzicht heeft in de professionele infrastructuur waar de school onderdeel van is
KERN 3: de student levert in het belang van de leerlingen zijn bijdrage aan een goede samenwerking met mensen en instellingen in de omgeving van de school en kan zijn bijdrage argumenteren	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> op de hoogte is van de sociaal-culturele en levensbeschouwelijke context van de school enkele culturele, religieuze en maatschappelijke instellingen kent 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> gericht is op sociëel-culturele en levensbeschouwelijke structuren binnend de maatschappij op een verantwoordelijke wijze deelneemt aan de democratische, multiculturele, multireligieuze en digitale samenleving deelneemt aan activiteiten van de school met culturele, religieuze en maatschappelijke instellingen 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> binnen de sociale-culturele en levensbeschouwelijke structuren van de maatschappij een constructieve bijdrage levert aan de brede maatschappelijke context waarbinnen de school zich bevindt bijdraagt aan activiteiten van de school met culturele, religieuze en maatschappelijke instellingen 	<p>Het gaat erom dat de student:</p> <ul style="list-style-type: none"> de school positioneert binnend de sociale-culturele en levensbeschouwelijke structuren van de maatschappij een constructieve bijdrage levert aan de brede maatschappelijke context waarbinnen de school zich bevindt bijdraagt aan het contact tussen de school en culturele, religieuze en maatschappelijke instellingen

Competentie 7: de competentie waarin je eigen handelen kan verantwoorden

(reflectie en verantwoording)

Ten aanzien van de verantwoording op het handelen gaat het erom dat de student:

Opleidingsbekwaam	Beroepsstakenbekwaam	Werkplekbekwaam	Startbekwaam
7.1 reflectie <ul style="list-style-type: none"> • kritisch terugkijkt op zijn eigen handelen aan de hand van zijn leerdoelen • zijn handelen kan verantwoorden • zijn gedrag bespreekt in zijn studiegroep en hierdoor zijn beroepsidentiteit vormt • feedback kan ontvangen van medestudenten en sibber 	7.1 reflectie <ul style="list-style-type: none"> • kritisch terugkijkt op dit handelen aan de hand van de reflectiecirkel (Korthagen) • dit handelen verantwoordt op basis van kennis en ervaring • zijn gedrag bespreekt in begelide interview en inzichten gebruikt voor het verbeteren van het eigen handelen • feedback ontvangt van mentor, medestudenten en Ssliber en deze inzet om het eigen handelen te verbeteren 	7.1 reflectie <ul style="list-style-type: none"> • zijn handelen onderzoekt door het systematisch doorlopen van de reflectiecirkel (Korthagen) • zijn handelen verantwoordt vanuit (vak-)concepten • zijn gedrag bespreekt in interview en de inzichten daaruit gebruikt voor het reflecteren op het eigen gedrag en zijn beroepsidentiteit • de feedback van docenten, mentor, medestudenten, sibber en de reacties van leerlingen gebruikt voor het reflecteren op zijn beroepsidentiteit • systematisch de feedback van verschillende personen gebruikt waar hij als professional mee te maken krijgt 	7.1 reflectie <ul style="list-style-type: none"> • zijn handelen onderzoekt door het herhaaldelijk systematisch doorlopen van de reflectiecirkel • zelfstandig zijn handelen verantwoord vanuit (vak-)concepten en afwegingen maakt tussen verschillende concepten. • systematisch zijn gedrag bespreekt in interview en de inzichten daaruit gebruikt voor het reflecteren op zijn beroepsidentiteit • systematisch de feedback van verschillende personen gebruikt waar hij als professional mee te maken krijgt
7.2 registratie <ul style="list-style-type: none"> • zijn eigen ontwikkeling aantoon middels bewijsmateriaal in zijn portfolio 	7.2 registratie <ul style="list-style-type: none"> • systematisch zijn eigen ontwikkeling aantoon middels geschikt bewijsmateriaal in zijn portfolio 	7.2 registratie <ul style="list-style-type: none"> • zelf initiatief neemt om zijn ontwikkeling te tonen middels gepaste bewijsmateriaal in zijn portfolio 	7.2 registratie <ul style="list-style-type: none"> • het bewijsmateriaal in zijn portfolio gebruikt om zich te profileren ten overstaan van anderen
7.3 navigatie <ul style="list-style-type: none"> • zelfstandig een studieplanning maakt en afspraken maken en zich hieraan houdt 	7.3 navigatie <ul style="list-style-type: none"> • keuzes maakt binnen het studieprogramma en deze verantwoordt aan zijn sibber 	7.3 navigatie <ul style="list-style-type: none"> • zich verantwoordelijk gedraagt voor zijn eigen studiedrag • zijn eigen leerroute samen stelt vanuit het studieprogramma en 	7.3 navigatie <ul style="list-style-type: none"> • professioneel loopt met taken en afspraken • zijn eigen leerroute kiest voor verdergaande professionalisering
			7.3 navigatie <ul style="list-style-type: none"> • op basis van zijn sterke-/zwakteanalyse extra oefensituaties voorstelt • leervragen en oefensituaties aan elkaar kopelt en ze in de praktijk brengt • vanuit actieplannen zelf weer nieuwe leerdoelen formuleert en die in een volgend actieplan verwerkt • het geleerde in overige situaties toepast 7.3 navigatie <ul style="list-style-type: none"> • de eigen leertijl kent en zijn leerroute bespreekt met zijn sibber een sterke-/zwakteanalyse opstelt voor studievorderigheden en het handelen binnen de beroepspraktijk en op basis hiervan eigen leervragen formuleert • in staat is zijn leervragen, middels een actieplan, in de praktijk te beantwoorden • antwoorden op zijn leervragen leert toe te passen in diverse situaties

Colofon

Opdrachtgever

Concept en ontwerp

Fotografie

Redactie

Eindredactie

College van Bestuur Hogeschool Domstad

Studio Beige

Thomas Mul

Saskia de Jong, Simone van Dijk, Frank Maessen en

Ada van der Velden-Westervelt

Bureau PR & Communicatie Hogeschool Domstad

Aan de inhoud van deze brochure kunnen geen rechten worden ontleend. Niets uit dit werk mag verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Hogeschool Domstad. Wijzigingen voorbehouden.

© Augustus 2008

Hogeschool Domstad

Koningsbergerstraat 9 Postbus 2511 3500 GM Utrecht

Telefoon (030) 29 27 777 Fax (030) 29 27 778

info@domstad.nl **www.domstad.nl**